

5941.

1358 juli 20.

Strängnäs.

Peter Matsson kungör, att han till sin farbroder Magnus Petersson lagligen bortskiftat all sin arvslott efter sin farbroder och den nämnde Magnus' broder Sigge Petersson, vare sig den ligger i "Sytho" eller annorstädes, mot lika mycket jord i Västergötland, enligt överenskommelse, som av deras vänner och fränder upprättats dem emellan. Skiftet har lagligen gjorts och fastfarits på hundares- och lagmansting i Strängnäs Margaretdagen 1358 i närvaro av riddaren Gustav Arvidsson, lagman i Södermanland, och herr Herman, kyrkoherde i Taxinge. 12 fastar (i Åkers härad) uppräknas. Om endera parten anser sig ha fått mindre än vad som tillkommer honom, kan han inom de två närmast följande åren väcka talan härom, och den som fått mera skall då gottgöra honom i enlighet med vad två gode män, (utsedda) på varderas vägnar, kan jämka.

Utfärdaren ber herr Gustav Arvidsson och Johan Larsson att jämte honom själv sigillera.

Orig. på perg. (21,5×12,3, uppveck 1,5 cm; 20 rader), Sv. Riksarkivet (RPB nr 375).

Om uttrycket "i Sytho" = *i Sýðo < i Sviðiuðu 'i Svealand'* se R. Pipping, *Kommentar till Erikskrönikan* (1926), s. 179 ff., och E. Hjärke, *Svethudh, Namn och Bygd* 1952, s. 130 f.

Johan (Jöns) Larsson var vid denna tid fogde över Södermanland, se B. Fritz, *Hus, land och län II* (1973), s. 24.

Om hundares- och lagmansting, se KL X: *Lagman* sp. 151 och *Landsting* sp. 295.

Alla the meen th[æ]ttæ^a bref hōra ok see helsæ iak Pætær Mattisson [æ]uerlikæ^b meth Guthi / Thet skall allom mannum viterlikith varæ, swa thøm ther æptir koma som thøm ther nu · æra · mik haua · lagleka · skipth mæthir hetherlekom manne ok ærlekom minum fathirbrothyr · Magnusse^c Pætærsyne allan thæn ærfuæ deel ther iak ærfthe æpter min fathyrbrother Siggæ Pæterson · ok thæs fornempdæ Magnussæ brothir ok^d honum han haua · latith · hwar han heelst · i Sytho liggir · ællæ ok annar stath · ok thøm fornempdæ deel til hōrir, huar hælst^e thet kan ligiæ · m[æ]thir^f thy thær til ligir, nær ællæ fiærre ængo vndan takno,^g h⁻fore swa^{-h} mykith gooz · j · Væstyrgötlande æpter thy swm vare vini ok frendirⁱ mellom vaar samdo · ok mik a nogthe, hwillikit skipte ther vi · lagleka · giorthom ok fastathom^k · a · hundæris thinge · ok lagmans · j · Strengiænes arith æptir Guz birth Mcccloctauo · a sancta Magareto^l dagh · ouir varandom hetherlekom mannum ok ærlekom herra Gøzstaph Aruids^o riddæræ ok lagman · i · Sudhermannæ lande ok herra Herman kirkioherra i · Thaxunge mæthir fastomin · som thæsse æro · Gudmu[n]dyr^m aff Rikeby · Biorn af Faraasum · Niklis Holbiornsson, Jakoper · i · Rikeby · Wlfiw Pæterson af Wluænees · Olawir Ioansson af Steenby · Mattis af Berghum, Ebbe af Rølingæ · Niklis Bromboo · Pæter af Lundby, Peter Guzsteensson ok Pæterⁿ af Sandum · mæthir swa foorskiælum at hwillikin v[a]r[æ]^o her kan a · tala · innan thæssin tw · aar her næst komæ, at minnæ hafuer fangit vm^p hanum til rettæ byr, tha skal thæn ther mera · hafuer fangith · hanum op fyldæ æpte thy · ther twe donde mæn a huars varæ vægnæ · konno thet likæ ok iæmkæ · ok tho swa at thet sama · skipte a huargis varræ vægnæ atyr kallis ælla opriuis vtan stathugstande æpte thy ther stathfest ær · Till statfestilsæ ok vitnisbyr thæssæ skiptis bethis iak hetherleka mannæ ensigle suasum ær thæs fornempdæ · herra · Gøzstaph · Aaruitsons ok Ioans Lafrinssons meth mith eghith

På baksidan, med 1500-talshand: Ett skiffte breff omm godtz [e]j^q er godzett benefnd

Sigillen bortfallna; remsorna nr 1 och 2 kvarsitter; nr 3 avsliten strax under uppvecket.

^a thattæ ms. ^b auerlikæ ms. ^c Bokstaven e ändrad från abbreviaturtecken för on ms. ^d Över raden och här insignerat ms. ^e Bokstäverna 1st ändrade, troligen från n, varjämte bokstäverna hæls är understrukna ms. ^f mathir ms. ^g Härefter rasur, i vilken kan läsas l och vänstra stapeln i ett y ms. ^{h-h} På rasur ms. ⁱ Bokstäverna fre skadade av hål i pergamentet. ^k Bokstäverna fast skadade av hål i pergamentet. ^l Så ms för väntat Margareto. ^m Gudmudyr, med uteglömt nasalstreck ms. ⁿ Härefter felskrivet i ms. ^o væra ms. ^p Så ms för väntat æn. ^q j ms.

5942.

1358 juli 20.

Rackeby.

Biskop Nils i Skara kungör, att skälige män Karl Ambjörnsson och Ragvald (läs: Roald) Andersson ovannämnda dag inför honom offentligen förklarar, att de enligt landskapets lag fullgjort allt som det vidfästa brevet (1358 12/5, SD nr 5896) innehåller.

Brevutfärdaren sigillerar tillsammans med de nämnda männen.

Orig. på perg. (20,2×7,9 cm; 7 rader), Sv. Riksarkivet (RPB nr 376). — Remsan till brevets sigill nr 1 har dragits genom nederkanten på det ovannämnda SD nr 5896.

Latinsk regist i R. von der Hardt, *Conspectus secundus antiquitatum* (1709), fol. D 2 v.

Om proveniensen se kommentar till SD nr 5896.

Ragwaldus har i detta brev använts som latinisering av det på svenskt område ovanliga namnet *Roalder* (jfr SD nr 5896), vilket kanske av skrivaren felaktigt uppfattats såsom en variant till *Rag(n)valder*.

Omnibus presens scriptum cernentibus · Nicholaus diuina miseracione episcopus Scaren-
sis salutem in Domino sempiternam. Tenore presencium nouerint vniuersi quod anno Domini
M^occc^o1 octauo die beate Margarete virginis in parrochia Rakkaby discreti viri · Karolus
Anbiornason et Ragwaldus Andresson in presencia nostra personaliter constituti cognouerunt^a
publice se omnia legaliter fecisse que in hac presenti littera continentur / cui hec nostra littera
affixa est et in eisdem secundum leges patrie processisse. In cuius recognitionis testimonium
secretum nostrum vna cum sigillis eorundem Karoli et Ragwaldj presentibus est appenssum.
Datum anno die et loco supradictis

Sigill: nr 1 spetsovalt, av brunt vax, skadat (under baldakin jungfru Maria med barnet samt tillbedjande biskop, därunder bjälke i sköld vaktad av två leoparder; jfr välbevarat ex. vid brev 1381 6/12, RPB nr 1656): [Secretum · Nicholai Dei · gracia · episcopi · Sc]arenensis; nr 2 och 3 bortfallna från de kvarsittande remsorna.

^aVerbet cognoscere använt i. st. f. recognoscere ('erkänna, medge'; se *Lexicon mediæ et infimæ latinitatis Polonorum*: cognosco B) ej belagt i GIS.

5943.

1358 juli 20 eller
troligare 13.

Linköping.

Anund Sunesson i Långsäter säljer till skälig man Nils (i) Stång en del av en gård (i Linköping), som på sin tid ägdes av Magnus Hermansson och som är 40 alnar lång och 14 alnar bred, samt husen därpå.

Brevet uppges vara beseglat av Linköpings stad, av utfärdarens farbroder Nils Hermansson samt av borgmästarna i Linköping Lembeke och Magnus Ingemåg.

Orig. på perg. (19,8×6,9, uppveck 1,4 cm; 7 rader) — från Tidösaml. — Sv. Riksarkivet (RPB nr 1810).